

20.11.2024

5800/S/1335/24

Asia:

- 1 ESITUTKINTALAIN 3:3.2 TARKOITTAMA SELVITYS
TI 30.03.2021 - TO 30.06.2022
ROVANIEMI

Tapahtuma-aika:
Paikkakunta:

TI 30.03.2021 - TO 30.06.2022
ROVANIEMI

Asianomistaja:

ROVANIEMEN KAUPUNKI

ASIA: 1

Tapauspäätös:

ASIA: 1 18.11.2024 VIERINEN, TIIA
RIKOSKOMISARIO

Rikos vanhentunut (yleinen)
Jätetty syytteeseen saattamatta

Perustelu ja sovellettavat
lainkohdat:

Rovaniemen kaupunki on toimittanut poliisille tutkintapyyntöön
koronajäljityshankintaan liittyvissä asioissa covid-pandemian aikana.

Tutkintapyyntöllään Rovaniemen kaupunki on ilmoittanut seuraavaa:

Tilintarkastaja on 2022 vuoden tilintarkastuksessa kiinnittänyt huomiota
Rovaniemen kaupungin Exsarcio Oy:lle maksamiin laskuihin. Yhtiö on
laskuttanut Rovaniemen kaupunkia selitteillä koronajäljitys, koronapäivystys ja
koronapotilaskuljetus. Yhteensä arvonnäköalallinen summa yhtiölle aikavälillä
18.5.2021-28.2.2022 on ollut 2.111.982,19 euroa (alv 0 % 1.703.211,44).
Laskut on tiliöity kaupungin tuloslaskelmalla palveluostojen ryhmään
pääasiassa tilille 4430 Sosiaali- ja terveystoimen palvelut (koronajäljitys ja -päivystys)
sekä 4420 Matkustus- ja kuljetuspalvelut (koronapotilaskuljetus).

Kaupunginvaltuusto päätti 19.6.2023, että koronajäljitykseen liittyvistä
epäselvyyksistä johtuen vt. sosiaali- ja terveystoimen johtajalle sekä
hyvinvointilautakunnalle ei myönnetä vastuuvapautta tilikaudelta
1.1.-31.12.2022. Tämän päätöksen jälkeen kaupungin lakipalvelut sekä
sisäinen tarkastus on tehnyt asiasta vielä lisäselvitystä. Selvityksen perusteella
asia on jäänyt edelleen epäselväksi.

Kaupunginhallitus on ratkaisulla 15.01.2024 § 10 päättänyt tehdä
tutkintapyyntöön esitutkintaviranomaiselle vt. sosiaali- ja terveystoimen johtajan,
hyvinvointilautakunnan sekä Exsarcio Oy:n toimista koronajäljityksen
hankintaan liittyvässä asiassa.

TUNNUSMERKISTÖ

Rikoslaki

20.11.2024

5800/S/1335/24

40 luku

9 §

Virkavelvollisuuden rikkominen

Jos virkamies virkaansa toimittaessaan tahallaan muulla kuin edellä tässä luvussa tai 11 luvun 9 a §:ssä säädetyllä tavalla rikkoo virkatoiminnassa noudatettaviin säännöksiin tai määräyksiin perustuvan virkavelvollisuutensa, eikä teko huomioon ottaen sen haitallisuus ja vahingollisuus ja muut tekoon liittyvät seikat ole kokonaisuutena arvostellen vähäinen, hänet on tuomittava virkavelvollisuuden rikkomisesta sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Virkamies voidaan tuomita myös viralta pantavaksi, jos hän on syyllistynyt 1 momentissa mainittuun rikokseen rikkomalla jatkuvasti tai olennaisesti virkavelvollisuutensa ja rikos osoittaa hänet ilmeisen sopimattomaksi tehtäväänsä.

10 §

Tuottamuksellinen virkavelvollisuuden rikkominen

Jos virkamies virkaansa toimittaessaan huolimattomuudesta muulla kuin 5 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla rikkoo virkatoiminnassa noudatettaviin säännöksiin tai määräyksiin perustuvan virkavelvollisuutensa, eikä teko huomioon ottaen sen haitallisuus ja vahingollisuus ja muut tekoon liittyvät seikat ole kokonaisuutena arvostellen vähäinen, hänet on tuomittava tuottamuksellisesta virkavelvollisuuden rikkomisesta varoitukseen tai sakkoon.

PERUSTELUT

Asiassa poliisille toimitetun materiaalin perusteella vt. sosiaali- ja terveysjohtaja Tuulikki Louet-Lehtoniemi on allekirjoittanut viranhaltijapäätöksen koronapandemian aikaisesta henkilöstövuokrauksesta jäljitystyöhön 18.1.2022. Tämä kyseinen 18.1.2022 allekirjoitettu päätös on se päätös, johon tutkintapyyntöllä on viitattu. Tähän päätökseen liittyen vt. Tuulikki Louet-Lehtoniemen ohella hyvinvointilautakunnalle ei ole myönnetty vastuuvapautta tilikaudelta 1.1.-31.12.2022. Lautakuntaa on kritisoitu siitä, ettei se ole käyttänyt hallintolain mukaista otto-oikeuttaan vt. sosiaali- ja terveysjohtajan 18.1.2022 tekemään viranhaltijapäätökseen.

Poliisille on myös toimitettu listaus henkilöistä ja heidän työskentelyajankohdistaan laskutuksen perusteeksi. Tämän poliisille toimitetun liitteen perusteella viimeinen työskentelypäivämäärä on ollut 25.2.2022. Poliisille toimitetun materiaalin perusteella myös laskutuksen seurannassa ja valvonnassa on ollut puutteita. Laskutusperusteista on sovittu palveluntuottajan kanssa suullisesti. Materiaalin perusteella sopimuksessa on sovittu, että laskutus suoritetaan kaupungin ilmoittamien laskutustietojen mukaisesti kuukausittain jälkikäteen. Kaupungin suullisesti yhtiön kanssa sopimia asioita ei ole päivitetty yhtiön kanssa 17.1.2022 tehtyyn sopimukseen. Kaupunki on toimitettujen liitteiden perusteella maksanut Exsarcio Olle 18.5.2021-28.2.2022

20.11.2024

5800/S/1335/24

yhteensä 2.111.982,19 euroa, jotka valtio on korvannut sittemmin kaupungille koronasta aiheutuneina kuluina.

Poliisille toimitetun materiaalin perusteella epäselvät tapahtumat ajoittuvat siten tammi- helmikuulle 2022. Tämä kyseinen tutkintapyyntö on toimitettu poliisille 22.2.2024 ja täydennys tutkintapyyntölle on toimitettu 16.4.2024.

Rikoslain 8 luvun 1 § 2 momentin 4-kohdan mukaan syyteoikeus vanhentuu, jollei syytetty ole nostettu kahdessa vuodessa, jos ankarin rangaistus on enintään vuosi vankeutta, sakkoa tai rikesakko.

Koska tässä tapauksessa kyseeseen mahdollisesti tulevat rikokset olisivat olleet jo vanhentuneet tutkintapyyntöön ja siihen liittyvän materiaalin toimittamisen hetkellä, ei asiassa olisi voitu suorittaa esitutkintaa esitutkintalain 10 luvun 2 §:n perusteella. Rovaniemen kaupungin pöytäkirjalla 15.1.2024 on viitattu hallituksen esitykseen (HE 58/1988 vp, s. 65) seuraavasti: Virkarikoksia koskevan luvun esitoissa (HE 58/1988 vp, s. 65.) vähäisiksi katsottavia niin tahallisia kuin tuottamuksesta tapahtuneita virkavelvollisuuden rikkomisia ei enää rangaistaisi virkarikoksina. Säännöksillä ei ole tarkoin määriteltävissä, milloin virkavelvollisuuden rikkomista voidaan pitää vähäisenä. Rikkomisen vähäisyyden arviointi jäisi näissä tapauksissa syyttäviviranomaisen ja viime kädessä tuomioistuimen harkittavaksi.

Koska syyteoikeus on vanhentunut, ei asiaa olisi ollut mahdollista saattaa syyttäjänkään harkittavaksi.

ASIANOSAISTEN HUOMIOON OTETTAVAKSI:

1. Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla. Päätöksestä on mahdollisuus kannella ylemmille laillisuusvalvojille eli Valtioneuvoston oikeuskanslereille tai Eduskunnan oikeusasiamiehelle tai Poliisihallitukselle tai Lapin poliisilaitokselle.
2. Tämä päätös ei vapauta mahdollisesta vahingonkorvausvelvollisuudesta.
3. Mikäli asiassa ilmenee uutta oleellista selvitystä tai päätös on perustunut olennaisesti puutteellisiin tai virheellisiin tietoihin, esitutkintaa voidaan jatkaa.
4. Jokaisella, joka on kärsinyt oikeudenloukkauksen tai vahinkoa virkamiehen tai muun julkista tehtävää hoitavan henkilön lainvastaisen toimenpiteen tai laiminlyönnin vuoksi, on oikeus vaatia tämän tuomitsemista rangaistukseen sekä vahingonkorvausta julkisyhteisöltä taikka virkamieheltä tai muulta julkista tehtävää hoitavalta sen mukaan kuin lailla säädetään (PL 118§).

ETL esitutkintalaki 22.7.2011/805

HE hallituksen esitys 222/2010

PL perustuslaki 731/1999

ROL laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa 11.7.1997/689

20.11.2024

5800/S/1335/24

Lisätietoja:

Tiia Vierinen
Rikoskomisario

Päätöksestä on ilmoitettu

- ☐ Asianomistaja
- ☐ Rikoksesta epäilty
- ☐ Muu